

BIAM 2016 QUÈ ÉS UN MAPA?

PRESENTACIÓ

A partir dels conceptes i reflexions que suggereixen les obres d'Avelino Sala (el mapa no es un territori) i Gonzalo Elvira (SR/2 1909) de la BIAM 2016, els infants (3-7 anys) redibuixen un detall de la vista satèl·lit del Delta de l'Ebre per recrear artísticament el terreny.

Lo que se cartografía, al fin y al cabo, es un mapa de la propia imaginación, en el que no hay distancia entre lo real y lo imaginado.

Jerry Brotton

DADES D'INTERÈS

- **Activitat:** Visita dinamitzada.
- **Exposició:** BIAM 2016.
- **Data:** Fins 30 de juliol de 2016.
- **Públic:** Alumnes d'educació infantil i primària (3-12anys)
- **Durada:** 60-90'
- **Capacitat:** 20 infants.

LA BIAM

La BIAM (Biennal d'Art ciutat d'Ampostà) és una convocatòria d'arts plàstiques per a artistes en actiu i d'àmbit estatal.

La història de la BIAM, està estretament relacionada amb la del Centre d'Art de les Terres de l'Ebre i es remunta als anys 50 del segle passat quan l'efervescència que es produïa en el panorama artístic català es mostrava, lluny del centre, amb uns altres recursos i tradició, però amb les mateixes inquietuds.

- L'any 1956 l'Ajuntament va patrocinar la iniciativa del **Concurs Nacional d'Arts Plàstiques Ciutat d'Ampostà**, i va museïtzar i va adquirir les obres premiades. Aquest concurs tenia el seu origen en un concurs d'àmbit local, que s'organitzava des del Casino Cultural sota la direcció de l'escultor Soriano Montagut. Aquell concurs es va realitzar amb una periodicitat anual entre el 1956 i el 1987. Fins l'any 1973, va tenir la

seu al Casino, des d'on es va traslladar a l'Institut de Batxillerat i, finalment, l'any 1986 es va localitzar al **Museu del Montsià**.

- L'any 1989 l'Ajuntament d'Ampostà va convocar la primera **Biennal d'Art Ciutat d'Ampostà**, amb la col·laboració del Museu del Montsià i l'Escola d'Art (ESARDI), i ho va fer amb la voluntat de donar suport a la creació i als artistes joves i amb l'interès de superar el caràcter d'esdeveniment local per projectar-la a la resta del país.
- L'any 2003 es van celebrar les jornades "L'art en situació de futur" coordinades per l'artista Carles Guerra i el director del Museu del Montsià Alex Farnós. Aquestes jornades van significar el punt de partida del futur centre d'art, que començà a programar de manera continuada amb el segell d'**Espai d'Arts Visuals d'Ampostà (EAV)** des d'aquell mateix any a les sales del museu. Des d'aleshores fins a l'octubre de 2010, l'EAV es va consolidar com un nucli molt actiu, que va produir al voltant de quaranta exposicions i altres activitats de difusió de l'art contemporani.
- Entre 2007 i 2010, gràcies a un acord entre l'Ajuntament d'Ampostà i la Generalitat de Catalunya, es va construir l'edifici del centre ubicat en el pati posterior del Museu del Montsià.
- El 30 d'octubre de 2010, el conseller J.M. Tresserres i l'alcalde M. Ferré van inaugurar el **Centre d'Art de les Terres de l'Ebre**.
- El 14 de desembre del mateix any va rebre la consideració, per part del parlament de Catalunya, de centre reconegut i adscrit a la **Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya**.
- L'any 2012 la BIAM es va incloure a l'estructura del Centre d'Art de les Terres de l'Ebre, redefinint el seu nucli organitzatiu i el model de gestió tot pensant en una major internacionalització i singularització de la convocatòria que s'articula a partir de la relació entre art i natura.

LA BIAM 2016

La catorzena edició de la BIAM posa de manifest l'interès dels artistes contemporanis per les temàtiques de caire polític i social, que no tan sols es tradueix en el contingut de les obres en si, sinó també, en els processos de producció d'aquestes.

Es tracta d'obres participatives, en la línia dels nous fenòmens socials, on es qüestiona el concepte de producció d'obra pròpiament dita, fent dels receptors productors.

En aquesta edició de la BIAM es revisa la relació que s'estableix entre art i política, l'artista i els participants.

ACTIVITAT

L'activitat que proposem per als alumnes d'infantil i primer cicle de primària consta de tres parts, organitzades en; una activitat prèvia, una activitat durant la visita dinamitzada i una activitat posterior. Totes les activitats es realitzaran al centre, el resultat de l'activitat s'exposarà a Google Open Gallery i es podrà visitar de manera online.

1. **Activitat prèvia**, a realitzar al Centre.

Visita comentada a l'exposició de les obres seleccionades a la BIAM 2016, amb especial atenció a les obres de Avelino Sala i Gonzalo Elvira.

2. **Activitat**, a realitzar al Centre.

El lloc imaginari. Cada infant reinterpreta plàsticament un detall de la vista satèl·lit del Delta de l'Ebre, per crear un mapa imaginari d'aquest detall.

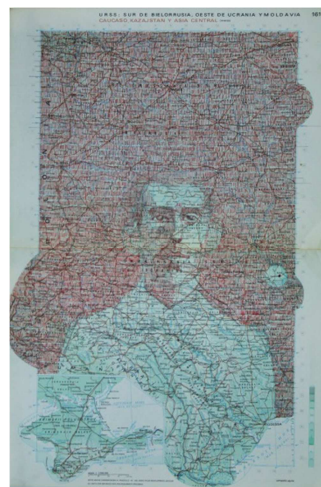
El topònim del lloc. Cada infant anomena amb un topònim (nom del lloc) el mapa imaginari que ha creat.

3. **Activitat posterior**, a realitzar al Centre.

Llocs del Delta. Els alumnes introdueixen les dades del seu mapa a l'aplicació Google Open Gallery per crear una exposició online dels treballs realitzats.

Avelino Sala, *El mapa no es el territorio*.

Gonzalo Elvira, *SR/2 1909*

OBJECTIUS

- Conèixer LO PATI, Centre d'Art de les Terres de l'Ebre.
- Conèixer la BIAM, Biennial d'Art Ciutat d'Amposta.
- Conèixer les obres i els autors seleccionats a la catorzena edició de la BIAM.
- Aprofundir en l'obra de Gonzalo Elvira i Avelino Sala (dos dels artistes que formen part de l'exposició amb obres on es reflexiona sobre el concepte de mapa)
- Reflexionar sobre el concepte de mapa a partir de les obres d'aquests artistes i una cita de Jerry Brotton (expert en història dels mapes i cartografia renaixentista).
- Recrear el mapa d'un lloc a partir d'allò que ens suggereix la vista satèl·lit i per mitjà de diferents tècniques de representació pictòrica.
- Aprendre que és un topònim.
- Inventar un topònim del lloc a partir del mapa creat.

CONTINGUTS

- LO PATI i la BIAM, en relació a l'art contemporani.
- L'art contemporani; eixos temàtics, processos de producció i nous llenguatges i mitjans de representació.
- El mapa com a representació del lloc real o imaginari.
- El topònim, el nom del lloc.
- Les exposicions virtuals a Google Open Gallery.

METODOLOGIA

1. **Visita comentada** a l'exposició de les obres seleccionades a la BIAM 2016, amb especial atenció a les obres de Avelino Sala i Gonzalo Elvira.

Durant la visita es farà una breu introducció per conèixer que és LO PATI i la BIAM, posteriorment comentarem algunes de les obres exposades i analitzarem detingudament l'obra dels artistes Avelino Sala i Gonzalo Elvira que ens servirà per introduir els temes relacionats amb l'activitat posterior: Què és la cartografia? Diferents tipus de mapes, Què és la topografia? Què és un topònim? etc.

2. **Activitat 1. El lloc imaginari.** Cada infant reinterpreta plàsticament un detall de la vista satèl·lit del Delta de l'Ebre, per crear un mapa imaginari d'aquest detall.

Cada infant rep un detall de la vista satèl·lit del Delta de l'Ebre en un DinA 3. A partir d'aquest detall l'alumne reinterpreta el terreny representat per descobrir una nova figura o paisatge i per fer-ho, l'alumne ho podrà fer amb pintura a l'aigua, llapis de colors o retoladors.

Activitat 2. El topònim del lloc. Cada infant anomena amb un topònim (nom del lloc) el mapa imaginari que ha creat.

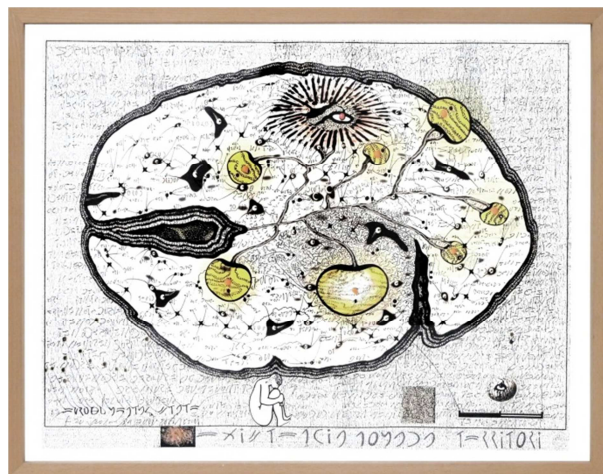
3. **Mapes i tresors.** Els infants introdueixen les dades del seu mapa a l'aplicació Google Open Gallery per crear una exposició online dels treballs realitzats.

Amb l'ajuda del personal de LO PATI, els infants fotografien els mapes i introdueixen les dades necessàries, entre elles, el topònim del lloc representat al mapa, per crear una exposició online.

ALTRES EXEMPLES DE CARTOGRAFIA A L'ART CONTEMPORANI

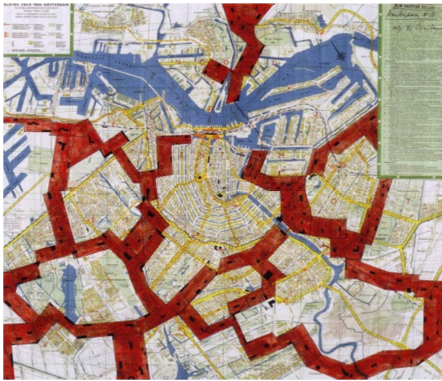

Lothar Baumgarthen, *Map with planes.*

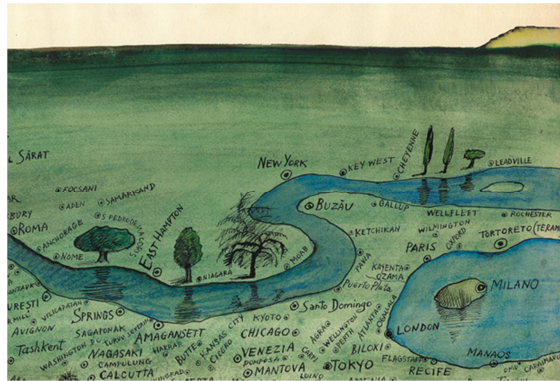

Evru, *Mapa d'evrugo.*

Constant, *New Babylon*.

Steinberg, *Autogeografia*.

Robert Smithson, *Spiral Jetty*.

Robert Smithson, *Antarktis Circular Map*